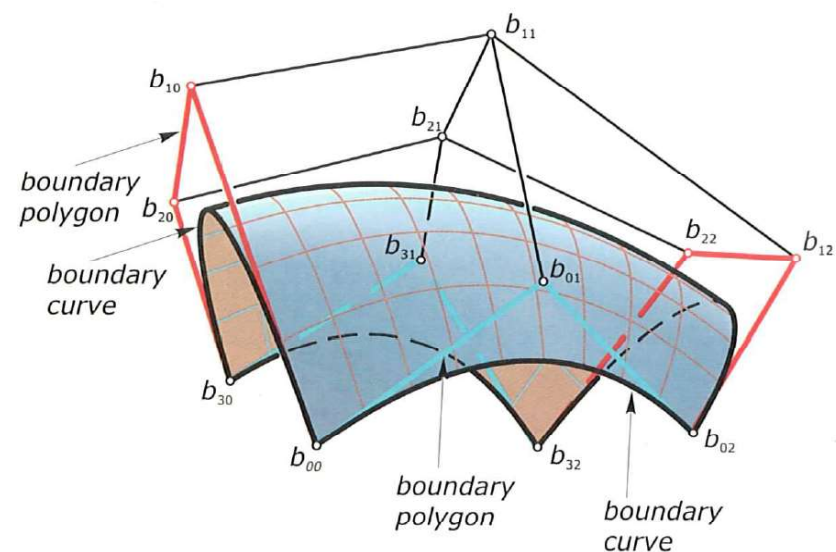
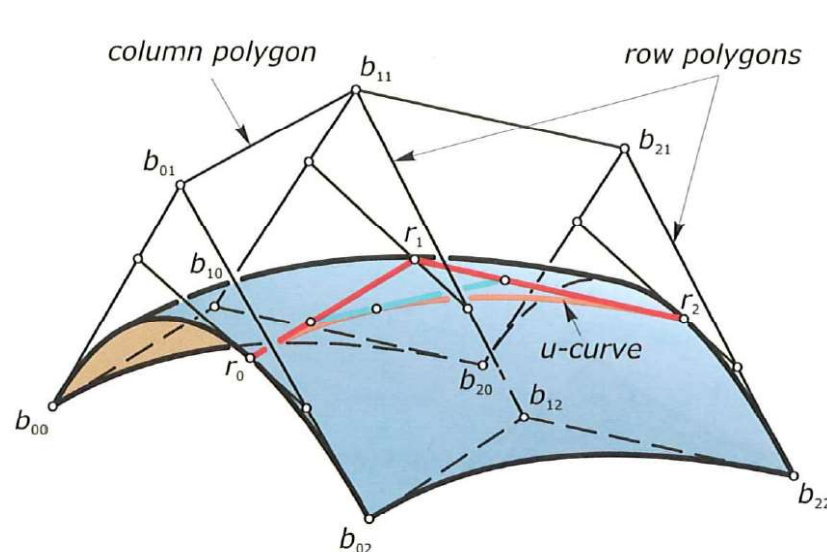

Bézierovy křivky

- ▶ obecná **Bézierova plocha** je určena řídicí sítí bodů $\mathbf{B}_{i,j}$, $i = 0, \dots, m$, $j = 0, \dots, n$
- ▶ plocha obsahuje dva systémy Bézierových křivek: u -křivky stupně m a v -křivky stupně n
- ▶ k nalezení bodu na Bézierově ploše, který odpovídá dvojici parametrů (u_0, v_0) se dá využít **algoritmus de Casteljau pro křivky** – nejdříve pro u_0 najdeme řídicí body odpovídající v -křivky a pro tuto v -křivku najdeme bod odpovídající parametru v_0 (i obráceně)

Vlastnosti Bézierových křivek

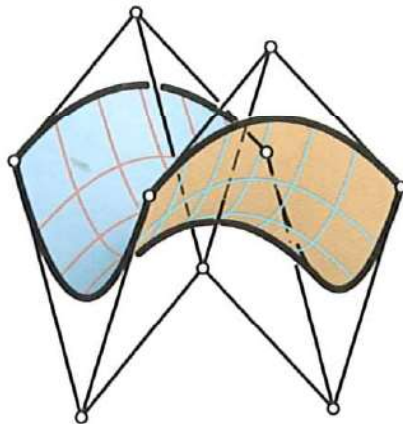
- ▶ Bézierova plocha je pro danou řídicí síť $\mathbf{B}_{i,j}$, $i = 0, \dots, m$, $j = 0, \dots, n$ dána parametrizací

$$\mathbf{B}(u, v) = \sum_{i=0}^m \sum_{j=0}^n B_i^m(u) B_j^n(v) \mathbf{B}_{i,j},$$

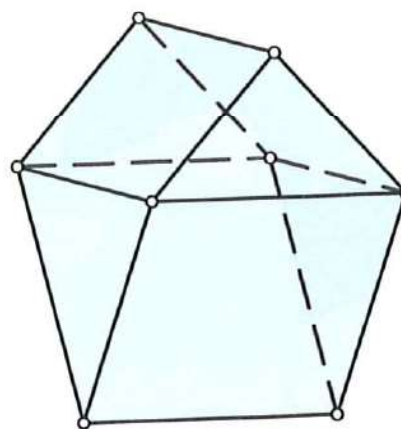
kde $B_{i,m}(u)$, $B_{j,n}(v)$ jsou Bernsteinovy polynomy

- ▶ hraniční řídicí polygony řídicí sítě určují Bézierovy křivky, které jsou okrajovými křivkami dané Bézierovy plochy
- ▶ Bézierova plocha leží v konvexním obalu své řídicí sítě
- ▶ afinní invariantnost (podobně jako pro křivky)

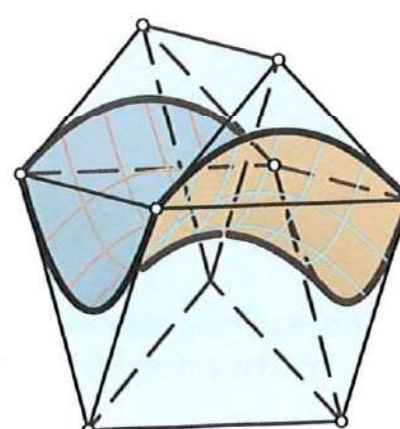
*Bézier surface
& control mesh*

*convex hull
of control mesh*

*Bézier surface & convex
hull of control mesh*

Bézierova plocha stupně (1,1)

- ▶ řídicí síť je pouze čtyřúhelník – pokud body neleží v jedné rovině, odpovídající Bézeirova plocha je částí **hyperbolického paraboloidu**
- ▶ u -křivky a v -křivky jsou zde úsečkami
- ▶ **jak získáme u -křivku v tomto případě?**

Bézierova plocha stupně (1,1)

- ▶ řídicí síť je pouze čtyřúhelník – pokud body neleží v jedné rovině, odpovídající Bézeirova plocha je částí **hyperbolického paraboloidu**
- ▶ u -křivky a v -křivky jsou zde úsečkami
- ▶ **jak získáme u -křivku v tomto případě?**
- ▶ pro daná v rozdělíme úsečky $\mathbf{B}_{00}\mathbf{B}_{01}$ a $\mathbf{B}_{10}\mathbf{B}_{11}$ v poměru $(1 - v) : v$, tj.

$$\mathbf{R}_0 = (1 - v)\mathbf{B}_{00} + v\mathbf{B}_{01}, \quad \mathbf{R}_1 = (1 - v)\mathbf{B}_{10} + v\mathbf{B}_{11}$$

- ▶ u -křivkou je potom úsečka $\mathbf{R}_0\mathbf{R}_1$, která je určena vztahem $(1 - u)\mathbf{R}_0 + u\mathbf{R}_1$
- ▶ dosazením potom dostáváme parametrizaci Bézierovy plochy

$$\begin{aligned} \mathbf{B}(u, v) &= (1 - u)(1 - v)\mathbf{B}_{00} + \\ &+ (1 - u)v\mathbf{B}_{01} + \\ &+ u(1 - v)\mathbf{B}_{10} + \\ &+ uv\mathbf{B}_{11} = \\ &= \sum_{i=0}^1 \sum_{j=0}^1 B_i^1(u) B_j^1(v) \mathbf{B}_{ij} \end{aligned}$$

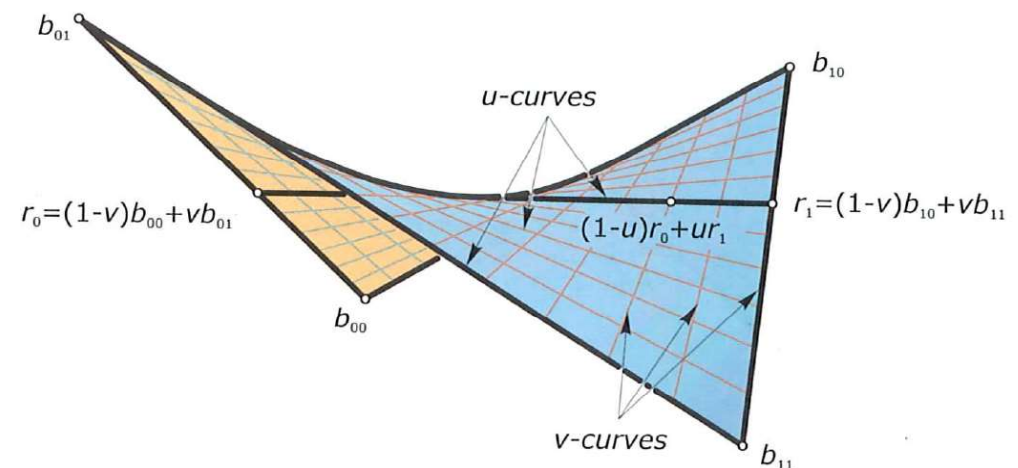
Bézierova plocha stupně (1,1)

- ▶ řídicí síť je pouze čtyřúhelník – pokud body neleží v jedné rovině, odpovídající Bézeirova plocha je částí **hyperbolického paraboloidu**
- ▶ u -křivky a v -křivky jsou zde úsečkami
- ▶ **jak získáme u -křivku v tomto případě?**
- ▶ pro daná v rozdělíme úsečky $\mathbf{B}_{00}\mathbf{B}_{01}$ a $\mathbf{B}_{10}\mathbf{B}_{11}$ v poměru $(1 - v) : v$, tj.

$$\mathbf{R}_0 = (1 - v)\mathbf{B}_{00} + v\mathbf{B}_{01}, \quad \mathbf{R}_1 = (1 - v)\mathbf{B}_{10} + v\mathbf{B}_{11}$$

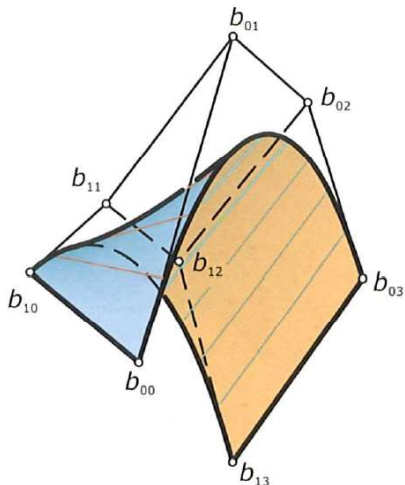
- ▶ u -křivkou je potom úsečka $\mathbf{R}_0\mathbf{R}_1$, která je určena vztahem $(1 - u)\mathbf{R}_0 + u\mathbf{R}_1$
- ▶ dosazením potom dostáváme parametrizaci Bézierovy plochy

$$\begin{aligned} \mathbf{B}(u, v) &= (1 - u)(1 - v)\mathbf{B}_{00} + \\ &+ (1 - u)v\mathbf{B}_{01} + \\ &+ u(1 - v)\mathbf{B}_{10} + \\ &+ uv\mathbf{B}_{11} = \\ &= \sum_{i=0}^1 \sum_{j=0}^1 B_i^1(u) B_j^1(v) \mathbf{B}_{ij} \end{aligned}$$

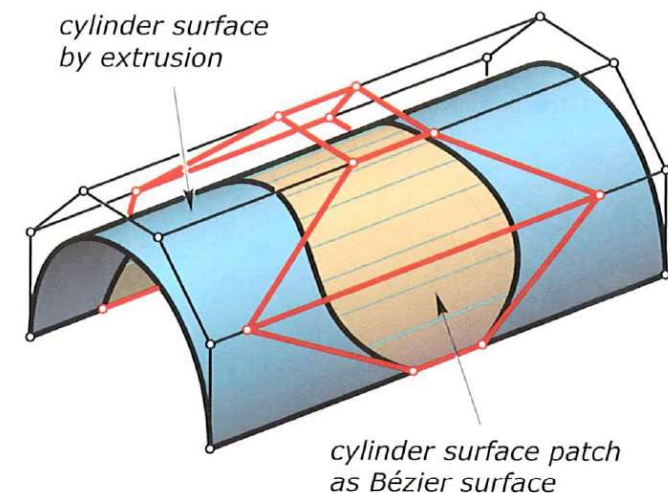
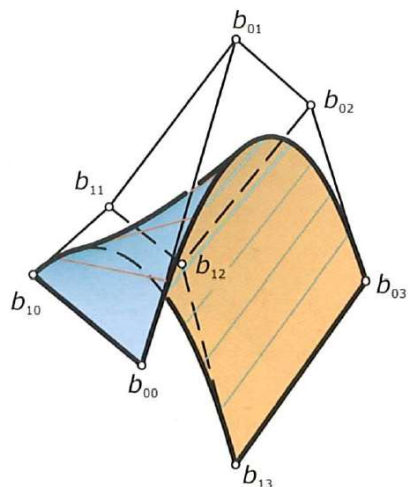
Přímkové Bézierovy plochy

- ▶ Bézierova plocha je částí přímkové plochy, pokud je **stupně $(1, n)$** , tj. u -křivky jsou Bézierovy křivky stupně 1 (úsečky)
- ▶ speciálním případem je **zobecněná válcová plocha**, kterou získáme, pokud jsou všechny hrany řídicí sítě „ve směru u “ rovnoběžné
- ▶ pro modelování zobecněných válcových ploch tak získáváme mnohem větší volnost, oproti standardní funkci „vytažení ve směru“
- ▶ navíc můžeme ztotožňovat řídicí body – pokud ztotožníme všechny body jedné řídicí hrany „ve směru v “, získáme **kuželovou plochu** s tímto vrcholem

Přímkové Bézierovy plochy

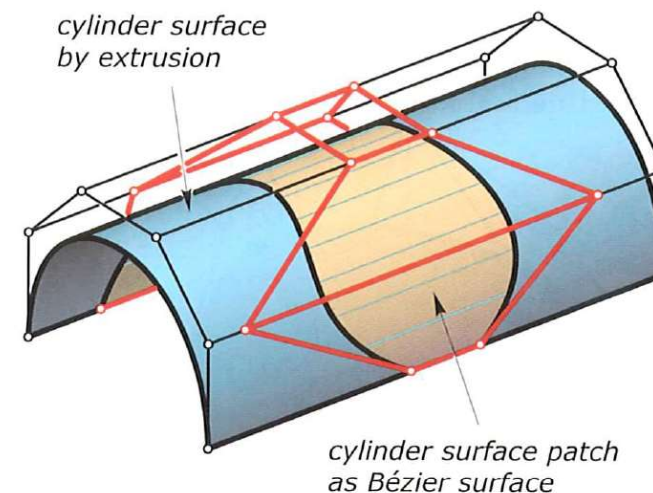
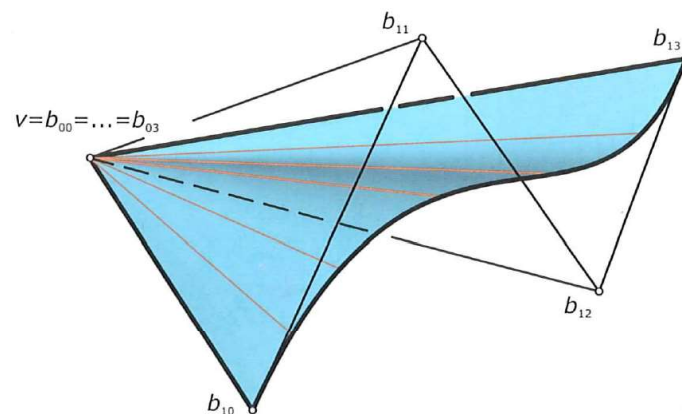
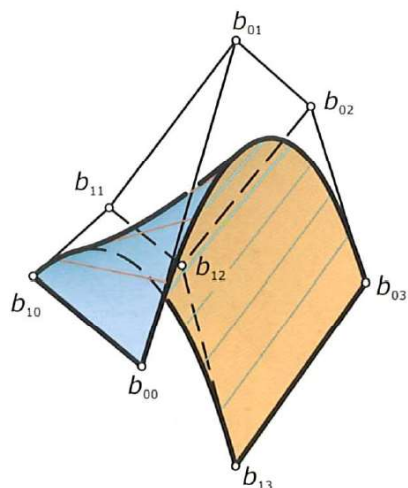
- ▶ Bézierova plocha je částí přímkové plochy, pokud je **stupně $(1, n)$** , tj. u -křivky jsou Bézierovy křivky stupně 1 (úsečky)
- ▶ speciálním případem je **zobecněná válcová plocha**, kterou získáme, pokud jsou všechny hrany řídicí sítě „ve směru u “ rovnoběžné
- ▶ pro modelování zobecněných válcových ploch tak získáváme mnohem větší volnost, oproti standardní funkci „vytažení ve směru“
- ▶ navíc můžeme ztotožňovat řídicí body – pokud ztotožníme všechny body jedné řídicí hrany „ve směru v “, získáme **kuželovou plochu** s tímto vrcholem

Přímkové Bézierovy plochy

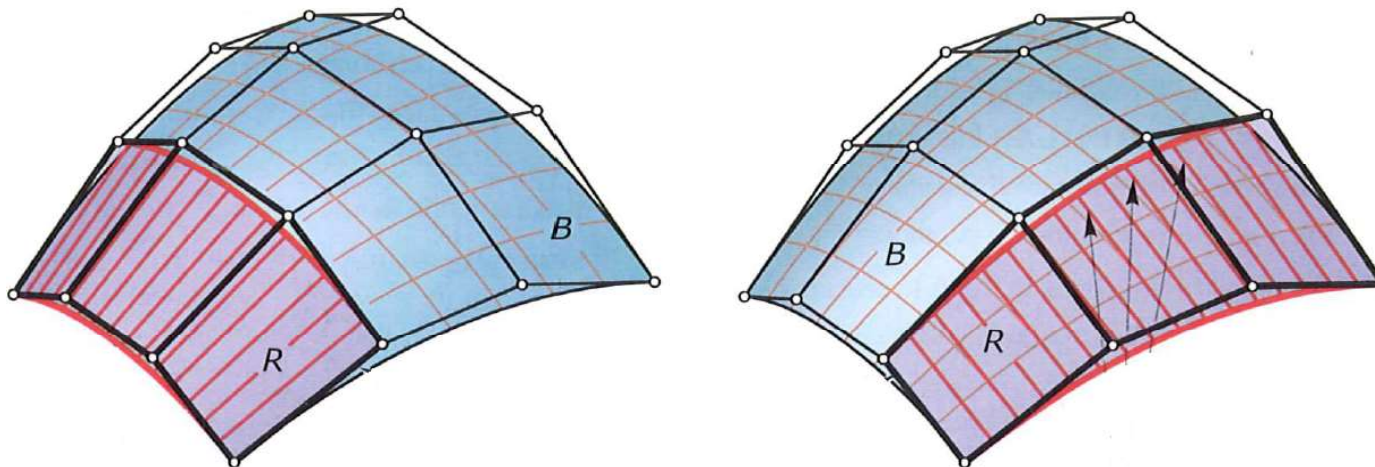
- ▶ Bézierova plocha je částí přímkové plochy, pokud je **stupně $(1, n)$** , tj. u -křivky jsou Bézierovy křivky stupně 1 (úsečky)
- ▶ speciálním případem je **zobecněná válcová plocha**, kterou získáme, pokud jsou všechny hrany řídicí sítě „ve směru u “ rovnoběžné
- ▶ pro modelování zobecněných válcových ploch tak získáváme mnohem větší volnost, oproti standardní funkci „vytažení ve směru“
- ▶ navíc můžeme ztotožňovat řídicí body – pokud ztotožníme všechny body jedné řídicí hrany „ve směru v “, získáme **kuželovou plochu** s tímto vrcholem

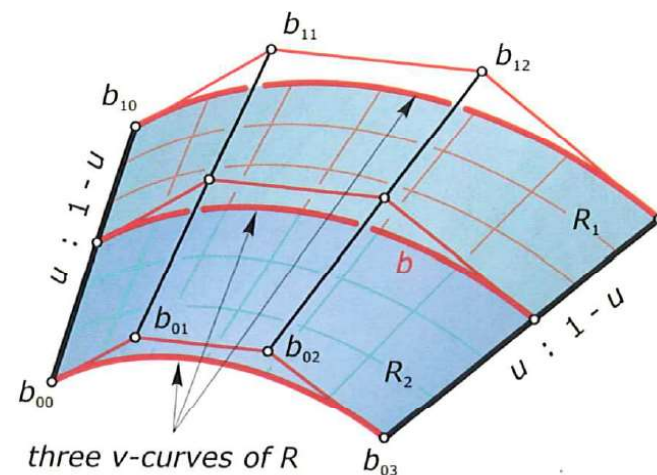
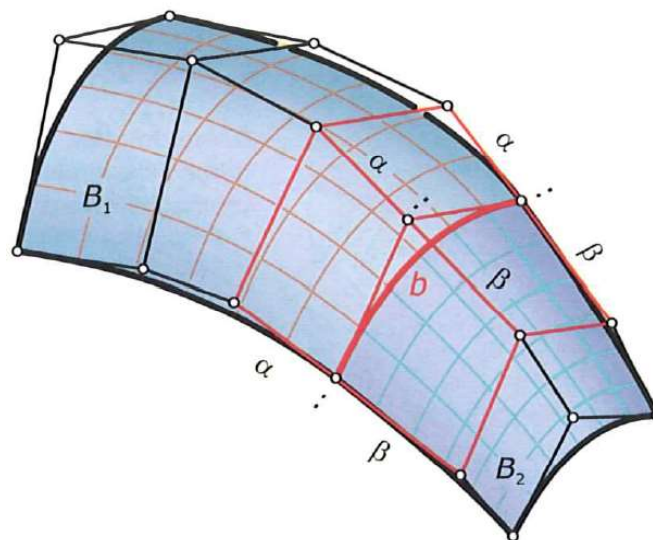
Hladké napojení Bézierových ploch

- ▶ vezmeme-li dvě poslední řady řídicích bodů u libovolného okraje řídicí sítě Bézierovy plochy, získáme řídicí síť **přímkové plochy, jejíž površky určují tečny v odpovídajících krajních bodech Bézierovy plochy** – tedy tato přímková plocha je tečná podél hranice Bézierovy plochy
- ▶ necht' máme dvě Bézierovy plochy B^1 , B^2 , jejichž řídicí sítě mají společný okraj
- ▶ potom tyto dvě plochy jsou na sebe napojeny obecně ve třídě C^0 – mají společnou okrajovou Bézierovy křivku, ale **tečné roviny v bodech této křivky mohou být různé**
- ▶ pro zajištění G^1 , resp. C^1 spojitosti je nutné splnění speciálního vztahu mezi řídicími sítěmi tečných přímkových ploch

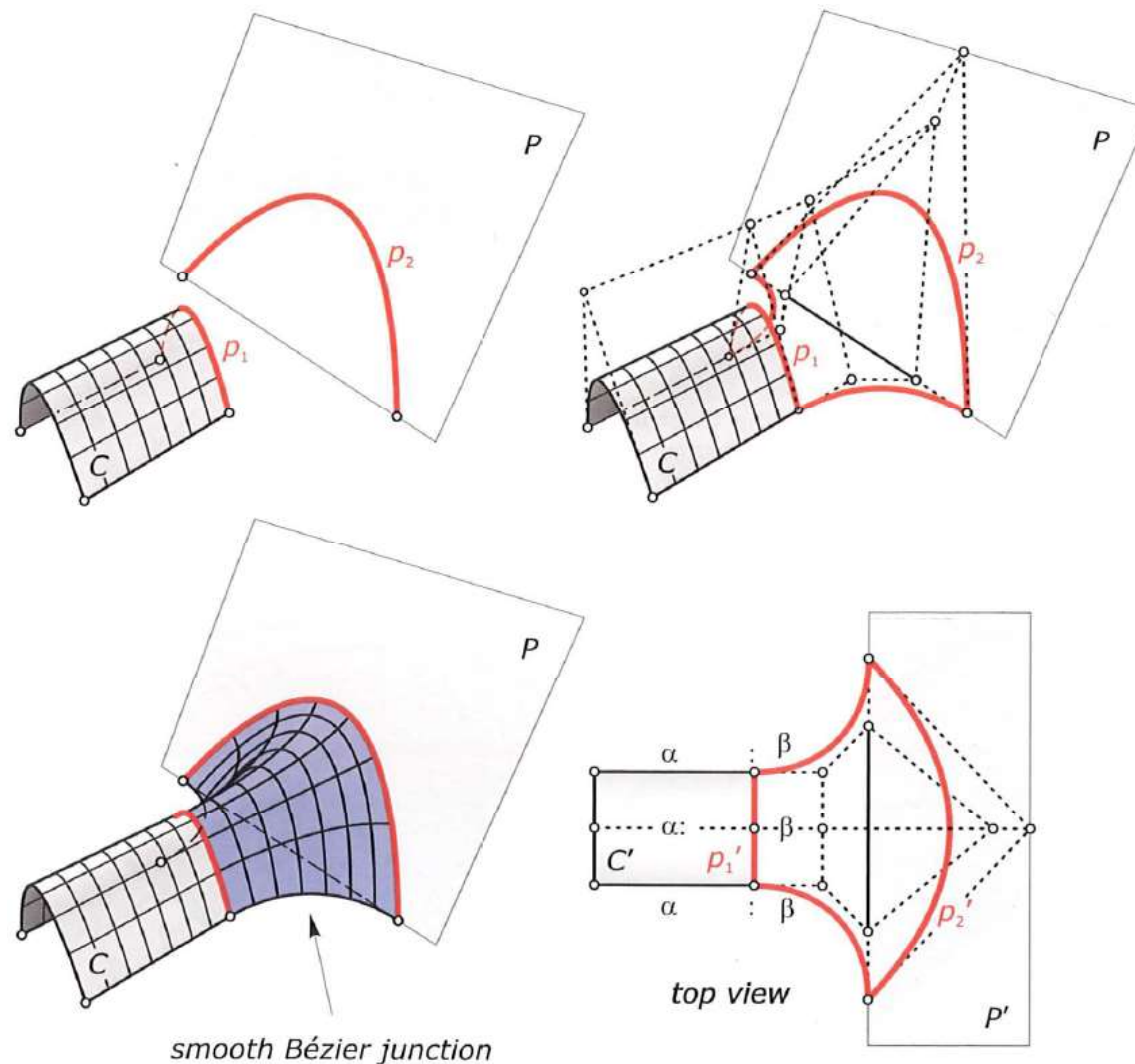
Hladké napojení Bézierových ploch

- ▶ vezmeme-li dvě poslední řady řídicích bodů u libovolného okraje řídicí sítě Bézierovy plochy, získáme řídicí síť **přímkové plochy, jejíž površky určují tečny v odpovídajících krajních bodech Bézierovy plochy** – tedy tato přímková plocha je tečná podél hranice Bézierovy plochy
- ▶ necht' máme dvě Bézierovy plochy B^1 , B^2 , jejichž řídicí sítě mají společný okraj
- ▶ potom tyto dvě plochy jsou na sebe napojeny obecně ve třídě C^0 – mají společnou okrajovou Bézierovy křivku, ale **tečné roviny v bodech této křivky mohou být různé**
- ▶ pro zajištění G^1 , resp. C^1 spojitosti je nutné splnění speciálního vztahu mezi řídicími sítěmi tečných přímkových ploch

Hladké napojení Béziových ploch – příklad

- ▶ hladké napojení parabolického válce a roviny

B-spline plochy

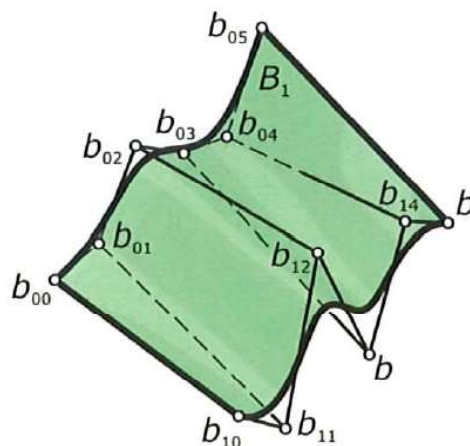
- ▶ jelikož Bézierovy plochy přímo vycházejí z Bézierových křivek, mají také **stejně nevýhody** – parametrizace jsou vysokého stupně, špatně zachycují tvar daný řídicí sítí, změna polohy jednoho řídicího bodu mění celou výslednou plochu
- ▶ proto se podobně jako pro křivky zavádí pojem **B-spline ploch**
- ▶ B-spline plocha je určena čtyřúhelníkovou **sítí řídicích bodů**, **dvěma uzlovými vektory U a V** (pro oba parametry u, v plochy) a **stupni p a q**
- ▶ vlastnosti B-spline ploch se přenášejí z vlastností pro křivky:
  - ▶ uzlové vektory se chovají stejně (násobné uzly opět snižují spojitost),
  - ▶ plocha je lokálně modifikovatelná,
  - ▶ plocha leží v konvexním obalu řídicí sítě a navíc, každá část plochy leží v konvexním obalu příslušné části řídicí sítě (viz křivky)
  - ▶ afinní invariantnost
- ▶ pro danou řídicí síť bodů $\mathbf{P}_{i,j}$, $i = 0, \dots, m$, $j = 0, \dots, n$ a pro dva uzlové vektory $U = (u_0, \dots, u_k)$ a $V = (v_0, \dots, v_l)$ je **B-spline plocha stupně (p, q)** dána vztahem

$$\mathbf{S}(u, v) = \sum_{i=0}^m \sum_{j=0}^n N_{i,p}(u) N_{j,q}(v) \mathbf{P}_{i,j}$$

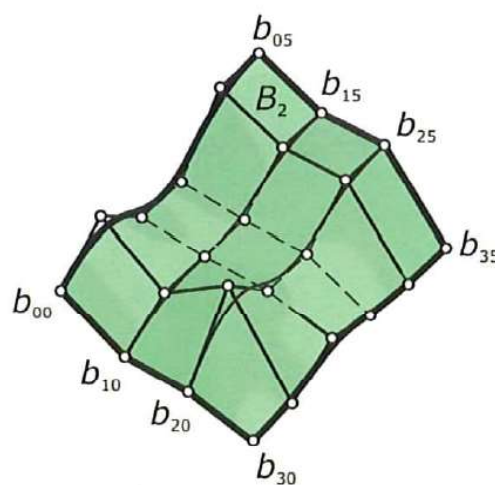

B-spline plochy – příklady

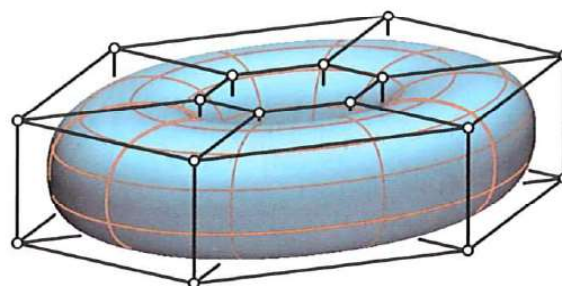
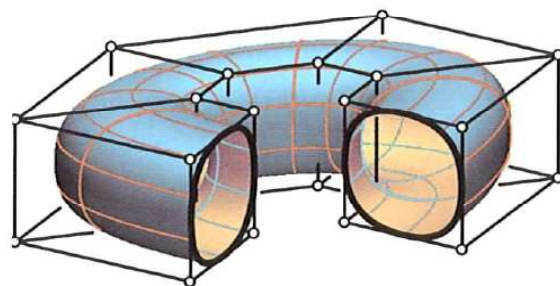
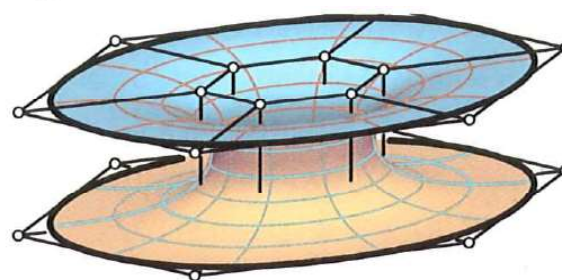
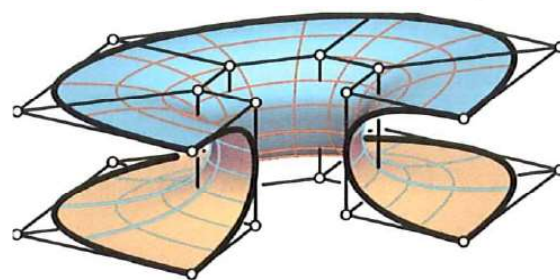
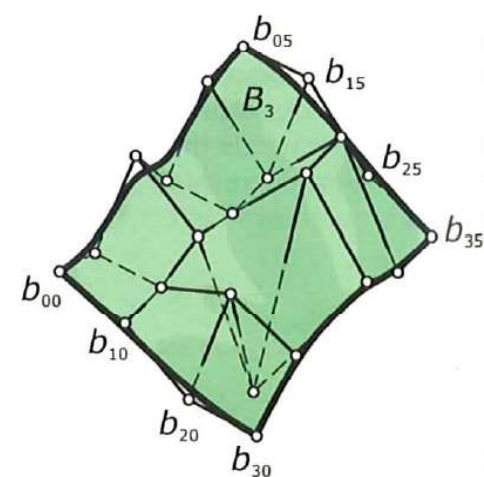
ruled surface

three ruled surfaces

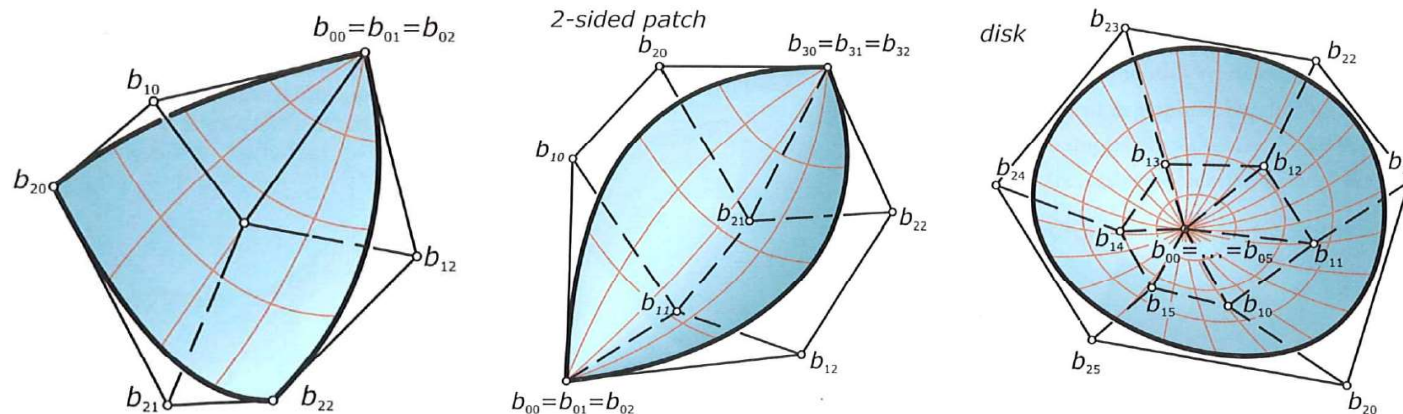

B-spline surface of degree (3,3)

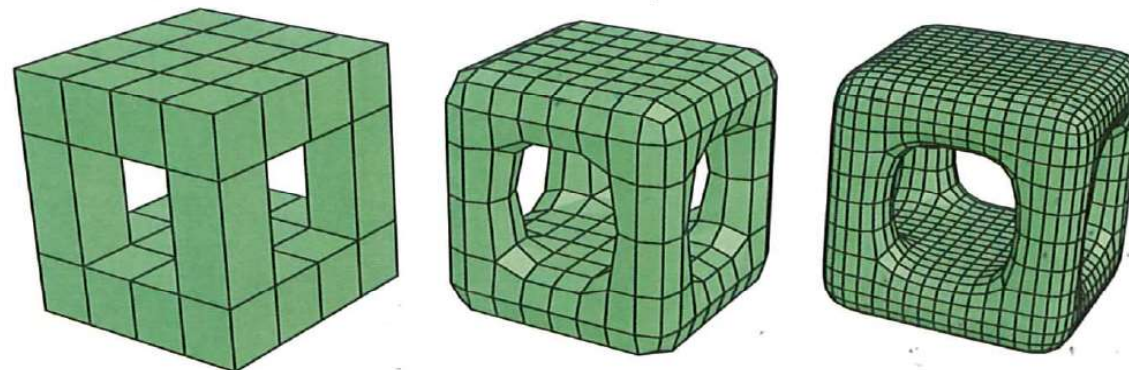

B-spline plochy – příklady

- ▶ pokud jeden nebo více řídicí polygonů dané řídicí sítě splyne do bodu, je možné vytvořit plochy s méně než čtyřmi okrajovými křivkami

- ▶ pomocí B-spline ploch je možné typicky popsat pouze objekty, jejichž topologie je shodná s topologií sféry – nelze tedy např. popsat objekty typu ...

NURBS plochy

- ▶ podobně je možné přímo zobecnit NURBS křivky a získat tzv. **NURBS plochy**
- ▶ **NURBS plocha** je určena **řídící sítí bodů** $\mathbf{P}_{i,j}$, jejich **váhami** $w_{i,j}$, $i = 0, \dots, m$, $j = 0, \dots, n$, **dvěma uzlovými vektory** $U = (u_0, \dots, u_k)$ a $V = (v_0, \dots, v_l)$ a **stupni** v **a** u
- ▶ parametrizace takové NURBS plochy je potom dána vztahem

$$\mathbf{S}(u, v) = \frac{\sum_{i=0}^m \sum_{j=0}^n N_{i,p}(u) N_{j,q}(v) w_{i,j} \mathbf{P}_{i,j}}{\sum_{i=0}^m \sum_{j=0}^n N_{i,p}(u) N_{j,q}(v) w_{i,j}}$$

